

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-367/23-A

Název	Základní škola, Fakultní škola Pedagogické fakulty UK, Praha 2, Slovenská 27
Sídlo	Slovenská 27, 120 00 Praha 2
E-mail	skola@zs-slovenska.cz
IČO	47609842
Identifikátor	600035573
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Hana Žampová
Zřizovatel	Městská část Praha 2
Místo inspekční činnosti	Slovenská 27, 120 00 Praha 2
Inspekční činnost na místě	13. 2. 2023 – 17. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola, Fakultní škola Pedagogické fakulty UK, Praha 2, Slovenská 27 (dále „škola“ nebo „instituce“) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 516 žáků ve 20 třídách.

Nejvyšší povolený počet žáků (520) tak byl téměř plně využit. Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2015 se zvýšil celkový počet žáků o 13 %. Z celkového počtu tvoří přibližně 14 % žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Rovněž se zvýšil počet žáků s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“), k termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 86 žáků s OMJ, přičemž velký podíl tvoří ukrajinští žáci, kteří přišli na území České republiky v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině. Na základní vzdělávání kontinuálně navazuje zájmové vzdělávání ve školní družině a ve školním klubu. Školní družina poskytovala v termínu inspekční činnosti zájmové vzdělávání 228 účastníkům v 8 odděleních, školní klub 73 účastníkům.

Škola poskytuje vyváženou vzdělávací nabídku, zaměřuje se na všeobecný rozvoj osobnosti. Deklarovanou vizí je umožnit každému jedinci vyniknout podle jeho možností a schopností. Disponibilní časová dotace podporuje výuku hlavních předmětů kurikula a cizích jazyků, anglický jazyk je vyučován od 1. ročníku, druhým cizím vyučovaným jazykem je německý, španělský nebo francouzský jazyk. Pro žáky s OMJ je organizována výuka češtiny pro cizince. Součástí vzdělávání je projektová výuka napříč ročníky, školní sportovní kurzy a pobyty v zahraničí, podporující jazykové vzdělávání. Široká nabídka volitelných předmětů umožňuje žákům uplatnit osobní preference, zájmy i předpoklady.

Instituce je fakultní školou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, sídlí v historické budově v klidné části Vinohrad v centru Prahy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) ve své funkci využívá dlouholetých řídicích, pedagogických a manažerských zkušeností, vychází z dokonalé znalosti prostředí školy. Při řídicích procesech se opírá o jasně stanovenou koncepci rozvoje školy, která reaguje na aktuální potřeby instituce. Definovala hlavní priority ve vzdělávání a strategie vedoucí k dosažení vytyčených cílů. Naplňování záměrů průběžně vyhodnocuje. Realizovala koncepční záměry podporující otevřenost vůči rodičovské veřejnosti, modernizaci učeben, výuku cizích jazyků a stálé vzdělávání pedagogického sboru. O dobré úrovni vzdělávání svědčí setrvalý zájem uchazečů o přijetí. Koncepční způsob řízení se pozitivně projevuje v dobrých vzdělávacích výsledcích, což dokládá úspěšnost žáků v externím testování i v přijímání absolventů na střední školy. Ve výuce jsou v souladu se stanovenými záměry účelně uplatňovány digitální technologie, avšak ne vždy se však daří zařazovat moderní vyučovací metody a formy práce, což se projevilo v rozdílné úrovni kvality vzdělávání.

K uskutečňování vzdělávacích strategií napomáhá spolupráce se zřizovatelem, Pedagogickou fakultou UK a dalšími důležitými profesními a sociálními partnery. Škola je zapojena do několika projektů z oblasti environmentální výchovy. K rozvoji čtenářské gramotnosti žáků přispívá spolupráce s městskou knihovnou. Partnerské vztahy se zákonnými zástupci instituce podporuje jejich zapojením do řady školních akcí, škola je držitelem certifikátu Rodiče vítáni. Partnerský přístup k žákům a možnost ovlivňovat některé aspekty vzdělávání prostřednictvím práce žakovského parlamentu a třídnických hodin se pozitivně odráží v celkovém klimatu školy.

Ředitelka nastavila funkční organizační strukturu vymezující řízení a kontrolu jednotlivých činností. Účinnost systému řízení podporuje přenesením části pravomocí na statutární zástupkyni, která se podílí na řešení pedagogicko-organizačních záležitostí, a na další pedagogické pracovníky pro oblast výchovného poradenství, školní prevence, zájmového vzdělávání. Na koncipování a monitorování vzdělávacího procesu, naplňování očekávaných výstupů a sjednocování kritérií hodnocení participují metodické orgány. Funkčním

poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, v níž je kromě organizačních záležitostí projednáváno zhodnocení výchovně vzdělávací práce za uplynulé období a úpravy zásadních pedagogických dokumentů školy.

Plánovaná kontrolní činnost vychází z předem stanovených priorit, výsledky kontrol jsou pravidelně vyhodnocovány. Kvalita vzdělávacího procesu je monitorována hospitační činností vedení školy. Z jejích závěrů vyplývají doporučení vedoucí ke zvýšení kvality vzdělávání. Ta jsou v případě potřeby ověřována následnou hospitační činností, při zjištění opakovaných závažnějších nedostatků ředitelka přijímá potřebná opatření. Ředitelka poskytuje pedagogům zpětnou vazbu, která směřuje k eliminaci metodických nedostatků ve výuce. Z anketních dotazníků pro učitele vyplývá, že četnost i kvalitu poskytované zpětné vazby hodnotí naprostá většina pedagogů jako přínosnou. Zobecňující závěry z kontrolní činnosti jsou sdíleny na pracovních poradách. Pedagogové si vyměňují své pedagogické zkušenosti s metodami práce, osvědčenými vyučovacími postupy apod. na interním disku i prostřednictvím komunikace na školou užívané digitální platformě.

Vzdělávání zajišťuje 47 pedagogických pracovníků, z toho 10 asistentů pedagoga a 8 vychovatelek školní družiny. Začínajícím a nově přichozím učitelům je poskytována potřebná metodická pomoc uvádějícími učiteli, podpora na úrovni metodických orgánů a vedení školy, formou konzultací s vyučujícími stejných předmětů a zpětné vazby kolegů. K efektivitě řízení zaměstnanců přispívá uplatňovaný systém jejich vedení a hodnocení. Pravidelně probíhají hodnotící a motivační pohovory ředitelky s jednotlivými pedagogy, při nichž vyučující hodnotí své pedagogické působení ve škole a stanovují si cíle pro další období. Ředitelka využívá ocenění nadstandardní práce učitelů, motivuje je finančním ohodnocením. V souladu se zjištěními inspekčního týmu v průběhu vzdělávání reflektuje nedostatky v kvalitě výuky některých vyučujících, u několika pedagogů se však nedaří dosáhnout zlepšení v důsledku jejich nízké sebereflexe.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je realizováno plánovitě, vychází z potřeb školy a podporuje odborný růst pedagogů. Pedagogové absolvují velké množství odborných seminářů a kurzů, jež se ve sledovaném období tři týkaly např. nové informatiky, moderních metod výuky, vzdělávání cizinců a ukrajinských žáků aj. Získané poznatky částečně využívají ve výuce. Všichni tři nekvalifikovaní pedagogové si potřebné vzdělání doplňují odpovídajícím studiem.

Finanční i materiální podmínky umožňují realizaci vzdělávacích programů. Všechny učebny jsou vybavené interaktivními tabulemi a prezentační technikou. K dispozici je počítačová pracovna, dvě jazykové učebny, školní dílny, cvičná kuchyňka, keramická dílna. Z důvodu celkové naplněnosti školy je část odborných pracoven (přírodopisu, výtvarné výchovy, dějepisu) využívána zároveň jako kmenové učebny. Pro tělovýchovné činnosti a sportovní aktivity je využívána zrenovovaná tělocvična a menší venkovní hřiště. Kontinuální vybavování digitální technikou (interaktivní tabule, notebooky, tablety) podporuje zvyšování podílu moderních metod ve výuce, což je jedna z deklarovaných priorit školy. Většina učeben je esteticky a účelně vybavena názornými didaktickými pomůckami. Oddělení školní družiny nedisponují samostatnými prostory, vzhledem k tomu zájmové vzdělávání probíhá v běžných, částečně upravených učebnách. Školní klub působí v účelně vybavených samostatných prostorách. K bezpečnosti žáků přispívá zajištění dohledu u vstupu do školní budovy. Školní stravování podporuje zdravý životní styl, pravidelně jsou zařazovány pokrmy z ryb, zeleniny a ovoce. Žáci mají možnost výběru ze dvou druhů hlavního jídla.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V hospitovaných hodinách převládala příznivá pracovní atmosféra pozitivně ovlivňující výchovně vzdělávací proces. Pedagogové uplatňovali k žákům partnerský přístup, ti ve velké většině dodržovali nastavená pravidla komunikace i chování. V převážné části vyučovacích hodin byla výuka dobře organizačně promyšlena a realizována. Výchovné formy a metody se účelně střídaly a směřovaly ke splnění vzdělávacích cílů. Učitelé vytvářeli podmínky a podněty pro aktivitu žáků, vhodně je motivovali a podporovali jejich iniciativu. Vedli žáky k objevování, vyvozování poznatků, vyhledávání informací i kritickému posouzení jejich relevantnosti. Účelně pracovali s žakovskou chybou, využívali ji jako účinný prostředek k hledání a pochopení problému. Zohledňovali rozdílné pracovní tempo a vzdělávací možnosti žáků. Učitelé poskytovali potřebnou podporu žákům s pomalejším pracovním tempem, nadaným a rychlejším jednotlivcům zadávali úkoly různé obtížnosti a zařazovali do výuky rozšiřující učivo. Ve velké části hodin byla účelně využita didaktická technika a zařazena kooperace žáků, vedoucí k rozvoji sociálních kompetencí. Při výuce českého jazyka a cizích jazyků byly většinou vyváženě osvojovány všechny řečové dovednosti s důrazem na ústní vyjadřování žáků. Ke zvyšování komunikativní úrovně žáků přispívalo vedení výuky v cílovém jazyce. Stejně principy byly uplatňovány při výuce češtiny jako cizího jazyka při vzdělávání ukrajinských žáků. Shrnutí učiva v závěru vyučovací hodiny probíhalo většinou efektivně, pedagogové vedli žáky vhodnými způsoby k sebereflexi s ohledem na vlastní učení. V některých hodinách žáci prováděli sebehodnocení formou dotazníků, které byly součástí práce zaměřené na kooperaci. Většinou přínosné bylo působení asistentů pedagoga, kteří poskytovali pomoc žákům se SVP a podle potřeby i dalším.

Menší část hospitované výuky vykazovala dílčí didaktické nedostatky. Převaha frontální organizace výuky se v některých případech projevila ztrátou koncentrace většiny žáků a jejich nízkou spoluúčastí při vzdělávání. Vyučující v těchto hodinách nevytvářeli dostatek prostoru pro iniciativu žáků, nedokázali efektivně využít jejich potencialit. V malém rozsahu byly zařazovány vyučovací metody vedoucí k samostatnému uvažování, navrhování řešení problému, hledání postupů, vyhledávání informací apod., či metody zvyšující zájem (činnostní formy učení, didaktická hra aj.). Diferencovaný přístup byl v těchto hodinách uplatňován v nižší míře, úkoly byly většinou zadávány stejně všem žákům, bez odstupňování jejich schopností a možností. V závěru některých hodin chybělo ověření splnění vzdělávacího cíle.

Žákům se zájmem o rozvoj určité vzdělávací oblasti škola nabízí různorodou nabídku volitelných předmětů, např. konverzace v cizím jazyce, cvičení z matematiky nebo českého jazyka, základy evropské kultury, efektivní učení, pro sportovně orientované žáky jsou určeny sportovní hry. Výuka volitelných předmětů je realizována napříč třídami i ročníky, což přispívá mj. k utváření sociálních kompetencí. Ve sledovaných hodinách účelně převažovala aktivní praktická činnost žáků, kombinovaná s teoretickou přípravou. Vyučující poskytovali žákům potřebnou podporu, dbali na správné provedení aktivit a ponechávali jim dostatečný prostor pro rozvoj individuálních předpokladů.

Zájmové vzdělávání je založeno na pestré a hravé činnosti umožňující smysluplné využití volného času. Jednotlivé zájmové aktivity byly časově vyvážené, vycházely z individuálních potřeb a zájmu účastníků a efektivně rozvíjely jejich sociální a pracovní kompetence i představitost. Účastníci byli v průběhu vzdělávání účelně motivováni k jednotlivým činnostem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ve sledovaném období tří školních let dosahovali žáci stabilních výsledků. Pedagogové získávají podklady pro hodnocení žáků standardním způsobem, tj. písemným a ústním zkoušením, využívána je i forma vlastní prezentace žáků. Hodnocení žáků je na prvním stupni doplněno žakovským portfoliem. Výsledky vzdělávání žáků jsou sledovány v pedagogické radě. Pedagogové písemně hodnotí prospěch žáků jednotlivých tříd a navrhnou řešení při zhoršení prospěchu či problémovém chování jednotlivců. K ověření znalostí žáků v hlavních předmětech kurikula slouží čtvrtletní písemné práce, vstupní a srovnávací testy. Porovnání znalostí žáků napříč ročníky a předměty a následná koordinace výukového procesu jsou projednávány pedagogy na úrovni metodických orgánů, které se podílejí na systematickém sjednocení měřítek hodnocení. K objektivnímu porovnání výsledků vzdělávání škola využívá externí testování, v něm žáci dosahují převážně nadprůměrných výsledků. Dokladem úrovně vzdělávacích výsledků je úspěšnost žáků při přijímacích řízeních na víceletá i čtyřletá gymnázia.

Pro žáky ohrožené školním neúspěchem či při zhoršení prospěchu škola zajišťuje hojně využívané doučování hlavních předmětů a konzultace, ve výuce pedagogové uplatňují zvýšený individuální přístup, možnost opravy apod. Nadaní žáci se uplatňují v předmětových olympiádách, soutěžích, ve škole funguje klub logických her. Široká nabídka volitelných předmětů motivuje žáky k rozšiřování obzorů s ohledem na jejich zájmy i předpoklady. Škola věnuje pozornost přípravě žáků k jednotným přijímacím zkouškám do oborů vzdělání s maturitní zkouškou, v rámci kariérového poradenství realizuje profi testy pro žáky a besedy s absolventy.

K adaptaci žáků prvních tříd na školní prostředí přispívá vřídý přístup pedagogů, motivační hodnocení, spolupráce s mateřskou školou a aktivity pro budoucí žáky prvních ročníků. S cílem zajistit plynulý přechod žáků z prvního na druhý stupeň realizuje škola účinná opatření, např. spolupráci vyučujících stávajících 5. tříd s učiteli budoucích 6. ročníků, adaptační kurzy k stmelení nově vytvořených kolektivů aj. Škola systematicky sleduje, zda při přechodu žáků na druhý stupeň vzdělávání nedochází k výkyvům v klasifikaci.

Pedagogové důsledně dodržují jednotně nastavená pravidla hodnocení chování žáků. Uplatňování systému výchovných opatření je rovnoměrné, pedagogové využívají častých pochval jako motivačního prostředku. V případě ojedinělého výskytu neomluvené absence škola spolupracuje s rodiči a OSPOD.

Systematicky probíhá zjišťování příčin výukových a výchovných obtíží žáků, kariérové poradenství i diagnostika klimatu třídních kolektivů. Tým školního poradenského pracoviště poskytuje komplexní poradenské služby žákům a rodičům i metodickou podporu pedagogům při práci s žáky se SVP. Vhodně je realizována reedukace specifických poruch učení, depistáž žáků s rizikem rozvoje specifických poruch učení a jejich odstraňování. Systematicky jsou poskytována účinná pedagogická opatření žákům se SVP v prvním stupni podpory. Díky naplňování individuálně nastavené podpory dochází u většiny k postupnému snížení výukových potíží. V úzké spolupráci se školskými poradenskými zařízeními i zákonnými zástupci jsou zpracovány a realizovány individuální vzdělávací plány, které jsou pravidelně vyhodnocovány. Většina realizované podpory je účinná, opatření zásadně snižují školní neúspěšnost a omezují rizikové chování žáků.

Škola poskytuje účinnou podporu žákům s OMJ. Část ukrajinských žáků, kteří přišli v souvislosti s válečným konfliktem, se vzdělává v samostatné třídě, další jsou integrováni do běžných tříd. Je pro ně organizována výuka češtiny pro cizince, pro výuku ostatních předmětů škola zajistila ukrajinskou učitelku. Intenzivní výuka českého jazyka probíhá

částečně v rámci rozvrhu i mimo rozvrh. Škola zabezpečuje metodické vedení ukrajinské učitelky i metodické sjednocování výuky dalších pedagogů vyučujících ve třídě. Ke koordinaci adaptačního procesu a pomoci těmto žákům přispívá úzká spolupráce speciální pedagožky a školní psychologky s rodiči a ostatními vyučujícími. Využívána je diagnostika a cílené sledování pokroku žáků, psychologická pomoc i podpora žáků prostřednictvím doučování.

Prevence rizikového chování žáků je nastavena systematicky. Problematiku prevence sociálně patologických jevů účelně doplňuje vzdělávací obsah některých předmětů. Dlouhodobě se díky intenzivní spolupráci poradenského týmu s třídními učiteli a vedením žáků k dodržování sdílených pravidel chování a komunikace daří včasně zachytit první náznaky rizikových jevů spojených s problémovým chováním žáků a úspěšně tak zamezit či snížit výskyt a šíření rizikového chování ve škole.

Závěry

Vývoj školy

- Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2015 došlo k navýšení celkového počtu žáků,
- kontinuálně jsou zlepšovány materiální podmínky v oblasti digitální vzdělávací techniky, rekonstrukcí tělocvičny se zlepšily podmínky pro výuku tělesné výchovy,
- zvýšil se počet žáků s OMJ, velký podíl tvoří ukrajinští žáci, kteří přišli v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině; pro část byla zřízena jedna samostatná třída, další jsou integrováni do běžných tříd.

Silné stránky

- cílená podpora žáků s OMJ a vytváření podmínek pro jejich zapojení do vzdělávání,
- dlouhodobě velmi dobré vzdělávací výsledky žáků v externím hodnocení,
- účinná podpora žáků při přípravě k přijímacímu řízení,
- široká nabídka volitelných předmětů napříč třídami i ročníky,
- poskytování komplexních poradenských služeb a podpory všem aktérům vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- v některých hodinách užívání méně účinných pedagogických postupů, metod a forem výuky,
- v části hodin absence ověření splnění vzdělávacího cíle.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- využívat metody a formy výuky, vedoucí k aktivní spoluúčasti žáků ve vzdělávání, k samostatnému uvažování, objevování, vyvozování poznatků, vyhledávání informací i kritickému myšlení,

- ve vyšší míře uplatňovat diferenciaci výuky či jiné úpravy organizace, forem a metod s ohledem na rozdílné studijní předpoklady žáků a odlišné tempo jejich práce,
- v závěru hodin neopomíjet efektivní rekapitulaci učiva a vyhodnocení splnění vzdělávacího cíle.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace – změna zřizovací listiny – dodatek č. 14/2022 ze dne 30. 3. 2022
2. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 23. 9. 2022 nejvyšší povolený počet žáků ve škole, čj. MSMT-26424/2022-2, ze dne 22. 9. 2022
3. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy, Praha 2, Slovenská 27, vydané Magistrátem hlavního města Prahy, odbor školství, čj. SKU-07-410, dne 11. 6. 2001
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2019
5. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 2. 10. 2019
6. Školní vzdělávací program školního klubu platný od 2. 10. 2019
7. Školní řád s účinností od 1. 10. 2020
8. Rozvrh vyučovacích hodin, školní rok 2022/2023 vedený k termínu inspekční činnosti
9. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekce
10. Třídní knihy vedené ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekce
11. Školní matrika vedená k termínu inspekce
12. Výběr personální dokumentace pedagogických pracovníků vedené k termínu inspekční činnosti
13. Kniha evidence úrazů vedená k termínu inspekční činnosti
14. Portfolio výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků vedené ve školním roce 2022/2023 vedené k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Karel Pešina, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Kateřina Poláková, školní inspektorka

Mgr. Hana Vávrová, školní inspektorka

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.